

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ СТУДІЇ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VIII Всеукраїнська
конференція здобувачів вищої освіти і молодих
учених**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

*Кафедра філософських і соціологічних студій та
соціокультурних практик*

Співорганізатори:

Південно-Українське відділення
Соціологічної асоціації України
Національний університет «Одеська політехніка»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
Міжнародний університет

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VIII Всеукраїнська конференція здобувачів
вищої освіти і молодих учених
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ
НАУКОВІ СТУДІЇ»
(17-19 листопада 2025 року)**

Одеса, 2025

УДК 001.895:005.8(082)
ББК 60я431

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
протокол № 7 від 09 грудня 2025 року*

Південноукраїнські наукові студії: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Одеса, 17–19 листопада 2025 р.) / ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик; Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України, Нац. ун-т «Одеська політехніка», Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», Міжнародний університет; відп. ред. та укладач: Петінова О. Б. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 336 с.

Рецензенти:

кандидатка філософських наук, доцентка, доцентка кафедри філософії, історії та політології
Національного університету «Одеська політехніка» *Наталія РИБКА*

кандидатка політичних наук, доцентка, доцентка кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін Міжнародного університету *Юлія МЕЛЬНИК*

У Збірнику матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Південноукраїнські наукові студії» представлено напрацювання учасників із різних регіонів України, об'єднаних спільною метою – осмислення сучасних наукових викликів та пошук інноваційних рішень у міждисциплінарному просторі. Конференція організована Державним закладом «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» за участю кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик, у співпраці з Південно-Українським відділенням Соціологічної асоціації України та провідними університетами країни – ЗВО-партнерами.

Матеріали збірника охоплюють широке коло тем, що відповідають актуальним потребам сучасного суспільства й науки. Серед них: трансформації українського соціуму, культурні та історичні процеси в контексті суспільно-політичних змін, філологічні студії в умовах цифровізації, розвиток креативних індустрій, філософія бізнесу та етичні виміри інновацій, екологічна філософія й концепції сталого розвитку, сучасні підходи до філософії здоров'я, інновації в освіті, проблеми політики та суспільного розвитку, а також виклики, пов'язані з критичним мисленням і логічною культурою XXI століття.

Збірник відображає високий рівень наукових досліджень молодих учених, сприяє розвитку міжвузівської наукової співпраці та формує простір для конструктивного діалогу між представниками різних освітніх і наукових галузей. Матеріали конференції можуть бути корисними для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, а також фахівців, що працюють у сфері соціальних, гуманітарних та освітніх наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

© ДЗ «ПНПУ імені К. Д. Ушинського», 2025

© Авторів матеріалів, 2025

Рапацька Наталя РОЗРОБКА СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ІВЕНТІВ В ДІЯЛЬНОСТІ БУДИНКУ КУЛЬТУРИ.....	210
Бичик Ангеліна ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ЛОКАЛЬНІ КУЛЬТУРНІ ІНІЦІАТИВИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КУЛЬТУРНИХ ПОДІЙ У ПЕРІОД ВОЄННИХ ДІЙ В УКРАЇНІ.....	213
Ткаченко Катерина ЦИРКОВЕ МИСТЕЦТВО У СВЯТКОВИХ ПРАКТИКАХ МАЛИХ МІСТ ТА СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД КНР.....	216
Бичик Ангеліна КУЛЬТУРНА ПОДІЯ: ПОНЯТТЯ, ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ. ФОРМИ ТА ТИПИ КУЛЬТУРНИХ ПОДІЙ. РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ..	218

***СЕКЦІЯ № 5. ФІЛОСОФІЯ БІЗНЕСУ: ВІД ЦІННОСТЕЙ ДО
ІННОВАЦІЙ***

Сінельник Анастасія АДАПТИВНІ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ЗБУТОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	222
Врайт Галина, Даниленко Анастасія ЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ В СУЧАСНОМУ БІЗНЕСІ УКРАЇНИ.....	226
Карастан Сергій СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ ТИПИ АКТОРІВ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ	228
Chaban Nelia PHILOSOPHICAL DIMENSIONS OF BIOTECHNOLOGICAL ENTREPRENEURSHIP: ANTHROPOLOGY, AXIOLOGY, AND THE CULTURE OF INNOVATION.....	232

БИЧИК АНГЕЛІНА

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальність

028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»,

факультет дошкільної, початкової освіти і мистецтв

Науковий керівник: **ВОРОНКО ОЛЕГ**, кандидат історичних наук,

доцент кафедри мистецьких дисциплін

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка,

м. Чернігів, Україна

**КУЛЬТУРНА ПОДІЯ: ПОНЯТТЯ, ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ. ФОРМИ
ТА ТИПИ КУЛЬТУРНИХ ПОДІЙ. РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ**

Поняття «культура» є багатозначним і часто використовується в різних контекстах, що сприяє виникненню численних дефініцій. Культурологи та філософи намагаються охопити всю багатогранність цього явища, що містить не тільки мистецтво чи традиції, а й соціальні, економічні, політичні аспекти життя суспільства [1].

Слово «культура» має глибоке коріння в історії, і його початкове значення стосувалося фізичного обробітку землі та догляду за рослинами й тваринами, що вказує на важливість праці та турботи як основи життєдіяльності. З часом це слово набуло більш абстрактного значення, пов'язаного з розвитком людської особистості, вихованням, формуванням моральних та етичних норм і правил [2].

Культура виховання, моральна культура чи гуманітарна культура відображають різні аспекти цього явища. Ці уявлення вказують на те, що культура – це не тільки набір матеріальних об'єктів чи зовнішніх проявів, але й внутрішня складова, яка визначає світогляд і поведінку людей, формується через освіту, виховання та взаємодію у суспільстві. З метою глибокого розуміння суті культури це явище необхідно розглядати як багатовимірне, яке включає усю сукупність зв'язків духовної культури з матеріальною, сам процес духовного виробництва, а також процеси передачі духовних і естетичних цінностей, їх сприймання та функціонування у суспільстві.

У сучасній вітчизняній та зарубіжній культурологічній науці спостерігається значна різноманітність підходів до трактування сутності та змістового наповнення поняття «культура». Така багатоваріантність пояснюється насамперед тим, що культура постає як складний феномен, який віддзеркалює глибинні та невичерпні виміри людського буття, охоплюючи всі форми та аспекти взаємодії людини з навколишнім світом. До провідних форм культурних подій відносять фестивалі, виставкові практики та історичні реконструкції, кожна з яких вирізняється специфічними характеристиками, структурою організації та етапами реалізації. Поняття масових заходів

охоплює масштабні суспільно-політичні, спортивні, культурні та інші події, що передбачають залучення значної кількості учасників, відвідувачів, туристів і представників місцевих громад.

Культурно-масові заходи включають театралізовані вистави, карнавали, фестивалі, дискотеки, народні гуляння, виступи артистів, шоупрограми, вечори відпочинку та ін. Загалом, культурні події є важливим компонентом культурного розвитку та взаємодії між різними соціальними групами, а також здатні впливати на зміни в культурному середовищі. Культурні події відіграють важливу роль у формуванні та збереженні національної ідентичності. Вони є не лише засобом вираження культурних традицій, але й способом відновлення історичної пам'яті, національної самосвідомості та спільних цінностей [3].

Культурні події справляють суттєвий вплив на суспільну свідомість, охоплюючи як психологічний, так і соціальний виміри. Вони здатні трансформувати індивідуальне й колективне сприйняття, коригувати ціннісні орієнтації, соціальні настанови та моделі поведінки, а також виступати каталізатором формування нових соціокультурних норм і цінностей. Художні практики на кшталт концертів, театральних постановок чи кінопрем'єр нерідко спричиняють інтенсивні емоційні переживання, що можуть варіюватися від почуття національної гордості до емоційного піднесення, пов'язаного з естетичним досвідом.

Такі події виконують важливу інтегративну функцію, сприяючи усвідомленню особистістю власної належності до певної культурної традиції та формуванню відчуття спільності й колективної мети. Завдяки спільному переживанню культурних практик посилюється ідентифікація з колективом та зміцнюється соціокультурна згуртованість. Яскравим прикладом виступають національні свята, музичні чи театральні фестивалі, які формують символічний простір єдності, у якому індивіди відчувають себе частиною єдиної культурної спільноти. Культурні події можуть бути платформою для висвітлення важливих соціальних тем, таких як рівність, права меншин, боротьба з дискримінацією тощо. Через мистецтво можна активно стимулювати обговорення соціальних проблем та пропонувати нові погляди на старі питання. Вони можуть бути рушійною силою для змін у суспільстві, стимулюючи нові погляди на соціальні норми та цінності [4; 5].

Культурні події не тільки впливають на індивідуальні емоційні стани, але й сприяють розвитку певних соціальних настанов і моделей поведінки, які своєю чергою можуть змінювати психологічну динаміку суспільства в цілому. Наприклад, через мистецькі виставки або фільми можуть виникати нові погляди на актуальні соціальні проблеми, що зрештою впливатиме на поведінку та цінності в суспільстві. Загалом, культурні події не лише відображають стан суспільної свідомості, а й активно формують його, допомагаючи адаптуватися до змін і сприяючи соціальним інноваціям.

У сучасних умовах культура постає як один із ключових чинників суспільного розвитку. Саме завдяки їй суспільство здатне реалізовувати свій творчий потенціал, інтегруватися у глобальний цивілізаційний простір, забезпечувати збереження та примноження не лише матеріальних, науково-технічних і інтелектуальних ресурсів нації, але й історико-культурної спадщини у всій її багатогранності. Актуальні соціокультурні реалії актуалізують необхідність посилення ролі держави у сфері культурного розвитку, що передбачає реструктуризацію культурної інфраструктури з урахуванням стратегічної потреби відродження традиційних культурних практик; формування ефективної системи соціального захисту культурної спадщини корінних нечисленних народів; а також вдосконалення ринкових механізмів, здатних забезпечити стале функціонування та розвиток культурної сфери.

Культура є основою для розвитку креативних індустрій, таких як дизайн, мода, реклама, музика, кіно, література, цифрові технології. Ці індустрії не тільки створюють нові робочі місця та можливості для підприємців, а й залучають інвестиції, розвивають інноваційні технології та сприяють міжнародному співробітництву. Креативна економіка має величезний потенціал для зростання та формування нових ринків.

Культура – це те, що допомагає людям відчувати зв'язок з минулим, з історією та традиціями свого народу. Через підтримку культурних ініціатив держава може допомогти громадянам глибше зрозуміти свою ідентичність, зміцнити почуття гордості за свою країну. Це важливо для стабільності та згуртованості суспільства, адже люди, які мають спільну культурну основу, легше знаходять порозуміння в складних ситуаціях. Культурна підтримка сприяє розвитку громадянського суспільства, створюючи можливості для взаємодії та діалогу між різними групами населення. Культура може бути потужним інструментом для зміцнення соціальних зв'язків, зокрема в умовах різноманіття, інтегруючи різні соціальні та етнічні групи. Це допомагає побудувати більш відкриту та толерантну спільноту, де кожен може відчувати себе частиною цілого. Крім того, культура є важливим фактором зовнішньої політики. Через культурні обміни, фестивалі, мистецькі ініціативи країна може підвищувати свій імідж на міжнародній арені, що також має значення для розвитку туризму, дипломатії та економічного співробітництва.

Отже, підтримка культури не лише зберігає національну спадщину, але й приносить економічну вигоду та сприяє створенню здорового і гармонійного суспільства.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бойченко І., Хамітов Н. Культура. *Філософський енциклопедичний словник* / В. І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін.; Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України. Київ : Абрис, 2002. С. 313-314.

2. Енциклопедія сучасної культури. Київ: Наукова думка, 2019. 456 с.
3. Петренко О. П. Роль культурних подій у формуванні національної ідентичності. *Матеріали Міжнародної наукової конференції “Культура та ідентичність”*. Київ, 2021. С. 45-50.
4. Петренко О. П. Культурні події як чинник формування національної ідентичності: автореф. дис. ... д-ра культурології: 26.00.01 / Київський національний університет культури і мистецтв. Київ, 2021. 40 с.
5. Петренко О. П. Культурні події як чинник формування національної ідентичності: дис. ... д-ра культурології: 26.00.01 / Київський національний університет культури і мистецтв. Київ, 2021. 320 с.

Наукове видання

Південноукраїнські наукові студії: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Одеса, 17–19 листопада 2025 р.) / ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик; Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України, Нац. ун-т «Одеська політехніка», Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», Міжнародний університет; відп. ред. та укладач: Петінова О. Б. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 336 с.